

[Christophersen.]

ser fra de offentlige budgetter, stimulanter, som bærer risikoen i sig for en alt for stor aktivitet med omkostningsstigninger, lønstigninger, avancestigninger og prisstigninger som uundgåelige følgesvende. En sådan udvikling vil efter vores opfattelse svække dansk erhvervslivs konkurrenceevne og vil nødvendiggøre en så meget strammere pengepolitik, at vi risikerer, at de produktive erhvervsmæssige investeringer bliver alt for beskedne.

Jeg tror, at økonomi- og budgetministeren kunne have udbytte af at læse den tale, som Nationalbankdirektøren holdt ved bankernes årsmøde netop om denne problemstilling, eller måske at læse den en gang til, idet jeg går ud fra, at ministeren har holdt sig orienteret om dette centrale spørgsmål.

Men så vidt har regeringens mislykkede økonomiske politik altså bragt os, at selve virkningen af denne politik i de kommende måneder vil gøre det stadig vanskeligere at løse problemerne. Når vi er nået dertil, har det jo kun en forholdsvis ringe betydning, at ministeren i endnu et stykke tid kan pynte valutakassen op med lånte penge, dem, som også hr. Lysholt Hansen talte om, men på en lidt mere fordelagtig måde.

Men på baggrund af de valutariske perspektiver, vi nu står over for, synes jeg alligevel, det ville være rimeligt, om ministeren her i denne sal ville prøve at give et skøn over, hvor stort et beløb regeringen regner med at måtte hente hjem i form af udenlandske lån i 1973. Det er jo ikke en uinteressant oplysning, bl. a. fordi den finansieringsbyrde, som dermed lægges på vores betalingsbalanceregnskab, kan få en voksende betydning; det viser sig jo, at udgifterne til forrentning og afdrag på disse udenlandske lån har været i stærk vækst i det sidste par år.

Det næste spørgsmål, man må stille, når man betragter budgetforslaget, er, hvordan den fortsatte vækst i de statslige udgifter påvirker hele det system, ved hjælp af hvilket vi finansierer de offentlige udgifter. Jeg tænker selvfølgelig her først og fremmest på indkomstskattesystemet og på afgiftsordningerne. Det kan jo ikke længere overses, heller ikke af socialdemokratiet, at de voksende offentlige indtægtskrav er ved at

bringe hele dette system ud i meget alvorlige vanskeligheder, og det forslag til finanslov, vi i dag behandler, vil øge disse vanskeligheder, fordi det jo også har indflydelse på fastsættelsen af udskrivningsprocenten i 1974, og fordi de udvidelser, det indeholder, ruller videre i budgetterne for de efterfølgende finansår.

Vanskeligheden er først og fremmest den, som også den foregående taler pegede på, at den marginale beskatningsprocent bliver meget høj for et stadig voksende antal mennesker, og den forøges jo yderligere for en del af dem af den nedtrapning, der samtidig finder sted af en række offentlige ydelser ved indtægtsfremgang.

Konsekvensen af denne udvikling er, at stadig flere mennesker fornuftigvis spørger sig selv, om det kan betale sig at gøre en ekstra indsats, og stadig flere bliver desværre i stand til at give sig selv det svar på spørgsmålet, at det kan det ikke, og så lader de være. Dette, må man sige, er en ny situation, som ikke mindst finansministeren, der har ansvaret for dette finansieringssystem, burde interessere sig meget mere for, end han gør: at det, som set ud fra samfundets synsvinkel er en oplagt fordel, ikke længere er det, når det betragtes ud fra mange menneskers privatøkonomiske synsvinkel. For det betyder jo, at væksten i de offentlige udgifter undergraver selve det system, som skulle sikre finansieringen af den offentlige aktivitet.

Men virkningerne går videre endnu. Med det tempo, der er i de offentlige udgiftsstigninger, nærmer vi os hurtigt det øjeblik — således som bl. a. formanden for det økonomiske råd, professor Ølgaard, har peget på det, og som jeg forstod han har haft en drøftelse med hr. Lysholt Hansen om, uden at de nåede til enighed — hvor mange skatteydere når op til skatteloftet, og det betyder, at væksten i de offentlige udgifter på et vist tidspunkt hovedsagelig må finansieres over stærkt stigende afgifter og punktskatter af forskellig art. Men også denne fremgangsmåde har jo sin begrænsning, bl. a. fordi vi er nødt til at tage hensyn til de niveauer, der gælder i en række af vore nabolande, bl. a. i konsekvens af vores medlemskab af fællesmarkedet og med den frie grænsehandel, det fører med sig, og på et senere tidspunkt vel også i konsekvens af de